

ಶ್ರೀಃ
ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ
ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ
ಶ್ರೀಸೀತಾಲಕ್ಷ್ಮಣಭರತಶತ್ರುಘ್ನಹನುಮತ್ಸಮೇತ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರ ಪರಬ್ರಹ್ಮಣೇ ನಮಃ

ಶ್ರೀಮದ್ರಾಮಾಯಣೇ ವಾಲ್ಮೀಕೀಯೇ ಆದಿಕಾವ್ಯೇ ಯುದ್ಧಕಾಂಡೇ

॥ ದ್ವಿಪಂಚಾಶಃ ಸರ್ಗಃ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

ಶ್ರೀ ರಂಗರಾಮಾನುಜ ಮಹಾದೇಶಿಕನ್

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

ಶ್ರೀಃ
ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ
ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ
ಶ್ರೀಸೀತಾಲಕ್ಷ್ಮಣಭರತಶತ್ರುಘ್ನಹನುಮತ್ಸಮೇತ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರ ಪರಬ್ರಹ್ಮಣೇ ನಮಃ

॥ ದ್ವಿಪಂಚಾಶಃ ಸರ್ಗಃ ॥

ಧೂಮ್ರಾಕ್ಷಸ್ಯ ಯುದ್ಧಂ ತಸ್ಯ ಹನುಮತಾ ವಧಶ್ಚ

ಧೂಮ್ರಾಕ್ಷಂ ಪ್ರೇಕ್ಷ್ಯ ನಿಯಾಂತಂ ರಾಕ್ಷಸಂ ಭೀಮವಿಕ್ರಮಂ |
ವಿನೇದುವಾನರಾಃ ಸರ್ವೇ ಪ್ರಹೃಷ್ಟಾ ಯುದ್ಧಕಾಂಕ್ಷಿಣಃ || 6.52.1 ||

ತೇಷಾಂ ಸುತುಮುಲಂ ಯುದ್ಧಂ ಸಂಜಜ್ಞೇ ಕಪಿರಕ್ಷಸಾಂ |
ಅನ್ಯೋನ್ಯಂ ಪಾದಪೈಘೋರೈರ್ನಿಘ್ನತಾಂ ಶೂಲಮುದ್ಗರೈಃ || 6.52.2 ||

ರಾಕ್ಷಸೈರ್ವಾನರಾ ಘೋರಾ ವಿನಿಕೃತ್ತಾಃ ಸಮಂತತಃ |
ವಾನರೈ ರಾಕ್ಷಸಾಶ್ಚಾಪಿ ದ್ರುಮೈರ್ಭೂಮಿಸಮೀಕೃತಾಃ || 6.52.3 ||

ರಾಕ್ಷಸಾಸ್ತ್ವಭಿಸಂಕ್ರುದ್ಧಾ ವಾನರಾನ್ ನಿಶಿತ್ಯೈಃ ಶರೈಃ |
ವಿವ್ಯಧುಘೋರಸಂಕಾಶೈಃ ಕಂಕಪತ್ರ್ಯೈರಜಿಹ್ಮಗೈಃ || 6.52.4 ||

ತೇ ಗದಾಭಿಶ್ಚ ಭೀಮಾಭಿಃ ಪಟ್ಟಿಶೈಃ ಕೂಟಮುದ್ಗರೈಃ |
ಘೋರೈಶ್ಚ ಪರಿಘೈಶ್ಚಿತ್ತ್ರೈಸ್ತೃಶೂಲೈಶ್ಚಾಪಿ ಸಂಶ್ರಿತ್ಯೈಃ || 6.52.5 ||

ವಿದಾರ್ಯಮಾಣಾ ರಕ್ಷೋಭಿರ್ವಾನರಾಸ್ತೇ ಮಹಾಬಲಾಃ |
ಅಮರ್ಷಜನಿತೋದ್ಧರ್ಷಾಶ್ಚಕ್ರುಃ ಕರ್ಮಾಣ್ಯಭೀತವತ್ || 6.52.6 ||

ಶರನಿರ್ಭಿನ್ನಗಾತ್ರಾಸ್ತೇ ಶೂಲನಿರ್ಭಿನ್ನದೇಹಿನಃ |
ಜಗೃಹುಸ್ತೇ ದ್ರುಮಾಂಸ್ತತ್ರ ಶಿಲಾಶ್ಚ ಹರಿಯೂಢಪಾಃ || 6.52.7 ||

ತೇ ಭೀಮವೇಗಾ ಹರಯೋ ನರ್ದಮಾನಾಸ್ತತಸ್ತತಃ |
ಮಮಂಥೂ ರಾಕ್ಷಸಾನ್ ವೀರಾನ್ ನಾಮಾನಿ ಚ ಬಭಾಷಿರೇ || 6.52.8 ||

ತದ್ ಬಭೂವಾದ್ಭುತಂ ಘೋರಂ ಯುದ್ಧಂ ವಾನರರಕ್ಷಸಾಂ |
ಶಿಲಾಭಿವಿವಿಧಾಭಿಶ್ಚ ಬಹುಶಾಖೈಶ್ಚ ಪಾದಪೈಃ || 6.52.9 ||

ರಾಕ್ಷಸಾ ಮಥಿತಾಃ ಕೇಚಿದ್ ವಾನರೈರ್ಜಿತಕಾಶಿಭಿಃ |
ಪ್ರವೇಮೂ ರುಧಿರಂ ಕೇಚಿನ್ಮುಖೈ ರುಧಿರಭೋಜನಾಃ || 6.52.10 ||

ಪಾರ್ಶ್ವೇಷು ದಾರಿತಾಃ ಕೇಚಿತ್ ಕೇಚಿದ್ ರಾಶೀಕೃತಾ ದ್ರುಮೈಃ |
ಶಿಲಾಭಿಶ್ಚೂರ್ಣಿತಾಃ ಕೇಚಿತ್ ಕೇಚಿದ್ ದಂತೈರ್ವಿದಾರಿತಾಃ || 6.52.11 ||

ಧ್ವಜೈರ್ವಿಮಥಿತೈರ್ಭಗ್ನೈಃ ಖಡ್ಗೈಶ್ಚ ವಿನಿಪಾತಿತೈಃ |
ರಥೈರ್ವಿದ್ವಂಸಿತೈಃ ಕೇಚಿದ್ ವ್ಯಥಿತಾ ರಜನೀಚರಾಃ || 6.52.12 ||

ಗಜೇಂದ್ರೈಃ ಪರ್ವತಾಕಾರೈಃ ಪರ್ವತಾಗ್ರೈರ್ವನೌಕಸಾಂ |
ಮಥಿತೈರ್ವಾಜಿಭಿಃ ಕೀರ್ಣಂ ಸಾರೋಹೈರ್ವಸುಧಾತಲಂ || 6.52.13 ||

ವಾನರೈರ್ಭೀಮವಿಕ್ರಾಂತೈರಾಪ್ಲುತೈಃ ತ್ವೇಗಿತೈಃ |
ರಾಕ್ಷಸಾಃ ಕರಜೈಸ್ತೀಕ್ಷ್ಣೈರ್ಮುಖೇಷು ವಿನಿದಾರಿತಾಃ || 6.52.14 ||

ವಿಷಣ್ಣವದನಾ ಭೂಯೋ ವಿಪ್ರಕೀರ್ಣಶಿರೋರುಹಾಃ |
ಮೂಢಾಃ ಶೋಣಿತಗಂಧೇನ ನಿಪೇತುರ್ಧರಣೀತಲೇ || 6.52.15 ||

ಅನ್ಯೇ ತು ಪರಮಕ್ರುದ್ಧಾ ರಾಕ್ಷಸಾ ಭೀಮವಿಕ್ರಮಾಃ |
ತಲೈರೇವಾಭಿಧಾವಂತಿ ವಜ್ರಸ್ಪರ್ಶಸಮೈರ್ಹರೀನ್ || 6.52.16 ||

ವಾನರೈಃ ಪಾತಯಂತಸ್ತೇ ವೇಗಿತಾ ವೇಗವತ್ತರೈಃ |
ಮುಷ್ಟಿಭಿಶ್ಚರಣೈರ್ದಂತೈಃ ಪಾದಪೈಶ್ಚಾವಪೋಥಿತಾಃ || 6.52.17 ||

ಸೈನ್ಯಂ ತು ವಿದ್ರುತಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಧೂಮ್ರಾಕ್ಷೋ ರಾಕ್ಷಸರ್ಷಭಃ |
ರೋಷೇಣ ಕದನಂ ಚಕ್ರೇ ವಾನರಾಣಾಂ ಯುಯುತ್ಸತಾಂ || 6.52.18 ||

ಪ್ರಾಸೈಃ ಪ್ರಮಥಿತಾಃ ಕೇಚಿದ್ ವಾನರಾಃ ಶೋಣಿತಸ್ತವಾಃ |
ಮುದ್ಗರೈರಾಹತಾಃ ಕೇಚಿತ್ ಪತಿತಾ ಧರಣೀತಲೇ || 6.52.19 ||

ಪರಿಘೈರ್ಮಥಿತಾಃ ಕೇಚಿದ್ ಭಿಂದಿಪಾಲೈಶ್ಚ ದಾರಿತಾಃ |
ಪಟ್ಟಿಶೈರ್ಮಥಿತಾಃ ಕೇಚಿದ್ ವಿಹ್ವಲಂತೋ ಗತಾಸವಃ || 6.52.20 ||

ಕೇಚಿದ್ ವಿನಿಹತಾ ಭೂಮೌ ರುಧಿರಾರ್ದ್ರಾ ವನೌಕಸಃ |
ಕೇಚಿದ್ ವಿದ್ರಾವಿತಾ ನಷ್ಟಾಃ ಸಂಕ್ರುದ್ಧೈ ರಾಕ್ಷಸೈರ್ಯುಧಿ || 6.52.21 ||

ವಿಭಿನ್ನಹೃದಯಾಃ ಕೇಚಿದೇಕಪಾರ್ಶ್ವೇನ ಶಾಯಿತಾಃ |
ವಿದಾರಿತಾಸ್ತ್ರಶೂಲೈಶ್ಚ ಕೇಚಿದಾಂತ್ರಿವಿನಿಃಸೃತಾಃ || 6.52.22 ||

ತತ್ ಸುಭೀಮಂ ಮಹದ್ಯುದ್ಧಂ ಹರಿರಾಕ್ಷಸಸಂಕುಲಂ |
ಪ್ರಬಭೌ ಶಸ್ತ್ರಬಹುಲಂ ಶಿಲಾಪಾದಪಸಂಕುಲಂ || 6.52.23 ||

ಧನುರ್ಜ್ಯಾತಂತ್ರಿಮಧುರಂ ಹಿಕ್ಕಾತಾಲಸಮನ್ವಿತಂ |
ಮಂದಸ್ತನಿತಗೀತಂ ತದ್ ಯುದ್ಧಗಾಂಧರ್ವಮಾಬಭೌ || 6.52.24 ||

ಧೂಮ್ರಾಕ್ಷಸ್ತು ಧನುಷ್ಪಾಣಿರ್ವಾನರಾನ್ ರಣಮೂರ್ಧನಿ |
ಹಸನ್ ವಿದ್ರಾವಯಾಮಾಸ ದಿಶಸ್ತಾಂಛರವೃಷ್ಟಿಭಿಃ || 6.52.25 ||

ಧೂಮ್ರಾಕ್ಷೇಣಾರ್ದಿತಂ ಸೈನ್ಯಂ ವ್ಯಥಿತಂ ಪ್ರೇಕ್ಷ್ಯ ಮಾರುತಿಃ |
ಅಭ್ಯವರ್ತತ ಸಂಕ್ರುದ್ಧಃ ಪ್ರಗೃಹ್ಯ ವಿಪುಲಾಂ ಶಿಲಾಂ || 6.52.26 ||

ಕ್ರೋಧಾದ್ ದ್ವಿಗುಣತಾಮ್ರಾಕ್ಷಃ ಪಿತುಸ್ತುಲ್ಯಪರಾಕ್ರಮಃ |
ಶಿಲಾಂ ತಾಂ ಪಾತಯಾಮಾಸ ಧೂಮ್ರಾಕ್ಷಸ್ಯ ರಥಂ ಪ್ರತಿ || 6.52.27 ||

ಆಪತಂತೀಂ ಶಿಲಾಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಗದಾಮುದ್ಯಮ್ಯ ಸಂಭ್ರಮಾತ್ |
ರಥಾದಾಪ್ಲುತ್ಯ ವೇಗೇನ ವಸುಧಾಯಾಂ ವ್ಯತಿಷ್ಠತ || 6.52.28 ||

ಸಾ ಪ್ರಮಥ್ಯ ರಥಂ ತಸ್ಯ ನಿಪಪಾತ ಶಿಲಾ ಭುವಿ |
ಸಚಕ್ರಕೂಬರಂ ಸಾಶ್ವಂ ಸದ್ವಜಂ ಸಶರಾಸನಂ || 6.52.29 ||

ಸ ಭಂಕ್ತ್ವಾ ತು ರಥಂ ತಸ್ಯ ಹನೂಮಾನ್ ಮಾರುತಾತ್ಮಜಃ |
ರಕ್ಷಸಾಂ ಕದನಂ ಚಕ್ರೇ ಸಸ್ಯಂಧವಿಟಪೈರ್ದ್ರುಮೈಃ || 6.52.30 ||

ವಿಭಿನ್ನಶಿರಸೋ ಭೂತ್ವಾ ರಾಕ್ಷಸಾ ರುಧಿರೋಕ್ಷಿತಾಃ |
ದ್ರುಮೈಃ ಪ್ರಮಥಿತಾಶ್ಚಾನ್ಯೇ ನಿಪೇತುರ್ಧರಣೀತಲೇ || 6.52.31 ||

ವಿದ್ರಾವ್ಯ ರಾಕ್ಷಸಂ ಸೈನ್ಯಂ ಹನೂಮಾನ್ ಮಾರುತಾತ್ಮಜಃ |
ಗಿರೇಃ ಶಿಖರಮಾದಾಯ ಧೂಮ್ರಾಕ್ಷಮಭಿದುದ್ರವೇ || 6.52.32 ||

ತಮಾಪತಂತಂ ಧೂಮ್ರಾಕ್ಷೋ ಗದಾಮುದ್ಯಮ್ಯ ವೀರ್ಯವಾನ್ |
ವಿನರ್ದಮಾನಃ ಸಹಸಾ ಹನೂಮಂತಮಭಿದ್ರವತ್ || 6.52.33 ||

ತಸ್ಯ ಕ್ರುದ್ಧಸ್ಯ ರೋಷೇಣ ಗದಾಂ ತಾಂ ಬಹುಕಂಟಕಾಂ |
ಪಾತಯಾಮಾಸ ಧೂಮ್ರಾಕ್ಷೋ ಮಸ್ತಕೇಽಥ ಹನೂಮತಃ || 6.52.34 ||

ತಾಡಿತಃ ಸ ತಯಾ ತತ್ರ ಗದಯಾ ಭೀಮವೇಗಯಾ |
ಸ ಕಪಿರ್ಮಾರುತಬಲಸ್ತಂ ಪ್ರಹಾರಮಚಿಂತಯನ್ || 6.52.35 ||

ಧೂಮ್ರಾಕ್ಷಸ್ಯ ಶಿರೋಮಧ್ಯೇ ಗಿರಿಶೃಂಗಮಪಾತಯತ್ |
ಸ ವಿಸ್ಫುರಿತಸರ್ವಾಂಗೋ ಗಿರಿಶೃಂಗೇಣ ತಾಡಿತಃ || 6.52.36 ||

ಪಪಾತ ಸಹಸಾ ಭೂಮೌ
ವಿಕೀರ್ಣ ಇವ ಪರ್ವತಃ |
ಧೂಮ್ರಾಕ್ಷಂ ನಿಹತಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ
ಹತಶೇಷಾ ನಿಶಾಚರಾಃ |
ತ್ರಸ್ತಾಃ ಪ್ರವಿವಿಶುರ್ಲಂಕಾಂ
ವದ್ಯಮಾನಾಃ ಪ್ಲವಂಗಮೈಃ || 6.52.37 ||

ಸ ತು ಪವನಸುತೋ ನಿಹತ್ಯ ಶತ್ರುನ್
ಕ್ಷತಜವಹಾಃ ಸರಿತಶ್ಚ ಸಂವಿಕೀರ್ಯ |

ರಿಪುವಧಜನಿತಶ್ರಮೋ ಮಹಾತ್ಮಾ

ಮುದಮಗಮತ್ ಕಪಿಭಿಃ ಸುಪೂಜ್ಯಮಾನಃ || 6.52.38 ||

|| ಇತ್ಯಾರ್ಷೇ ಶ್ರೀಮದ್ರಾಮಾಯಣೇ ವಾಲ್ಮೀಕೀಯೇ ಆದಿಕಾವ್ಯೇ ಯುದ್ಧಕಾಂಡೇ

ದ್ವಿಪಂಚಾಶಃ ಸರ್ಗಃ ||